

Rijkswaterstaat en bouwers verbeteren slechte relaties

Tjabel Daling
Amsterdam

Grote publieke opdrachtgevers als Rijkswaterstaat en ProRail en de allergrootste Nederlandse bouwbedrijven hebben concrete afspraken met elkaar gemaakt om de onderlinge slechte relatie te verbeteren. De afspraken moeten 'ergerissen over en weer' uit de wereld helpen en een bijdrage leveren aan 'nieuwe, solide, maatschappelijk aanvaardbare en daarmee integrale verhoudingen en werkwijzen in de bouwsector'.

De bouwbedrijven en werkgeversorganisatie Bouwend Nederland hebben dat dinsdag in een verklaring bekendgemaakt. Een woordvoerder van Rijkswaterstaat zei echter niet van de verklaring op de hoogte te zijn en was verbaasd dat die naar buiten is gebracht.

Beide partijen zijn het er onder meer over eens dat er een aanbestedingsombudsman komt en dat er bij conflicten over bijvoorbeeld aanbestedingsprocedures uiterste terughoudendheid moet worden betracht bij arbitrage of de gang naar de rechter. Ook moeten de afspraken leiden tot beheersing en transparantie van de transactiekosten.

Grote bouwers als BAM, VolkerWessels, Heijmans, Dura Vermeer, Strukton, TBI en Ballast Nedam alsmede Bouwend Nederland voerden twee jaar lang periodiek overleg, 'Topconferentie' genoemd, met Rijkswaterstaat en ProRail. In de verklaring staat onder meer dat de wederzijdse 'ergerissen' niet alleen hinderlijk zijn, maar vooral ook 'commercieel en operationeel schadelijk'. Bovendien bleek dat in het systeem waarbinnen publieke opdrachtgevers en bouwers met elkaar omgaan 'verkeerde incentives zitten als het gaat om integer gedrag'. Ambtena-

ren van Rijkswaterstaat zijn in het recente verleden regelmatig in verband gebracht met corruptiepraktijken in de bouw.

Een andere afspraak tussen de publieke opdrachtgevers en de bouwers (opdrachtnemers in de bouw) is dat gunning voortaan plaatsvindt op basis van de 'reële prijs', waarbij ook risico's sterker gezamenlijk worden gedeeld. Tussen beide partijen ontstaan nogal eens conflicten — 'kostbaar gedoe' — als werk tegen een te lage prijs wordt aangenomen, als gevolg van door de bouwers gemaakte vergissingen of 'opportunistisch' gedrag. De bouwbedrijven komen vervolgens met claims ('claimgedrag') of zoeken besparingen die Rijkswaterstaat en ProRail niet zien of kunnen goedkeuren. 'Dit leidt tot wederzijds wantrouwen en irritatie', aldus de dinsdag uitgebrachte gezamenlijke verklaring. Gunning op basis van reële prijs kan veel van deze irritaties voorkomen of verminderen. Maar dan moeten de begrotingen van beide partijen wel met elkaar worden vergeleken. Alleen dan kunnen extreme verschillen inzichtelijk worden gemaakt.

Topconferentie Afspraken

- Afspraken over waarden en normen
- Ombudsman voor aanbesteding
- Terugdringen administratieve lasten
- Bouwers ook verantwoordelijk voor gedrag toeleveranciers en onderaannemers (duurzame bouw, arbeidswetten, verboden prijsafspraken)